

Viborg Kommune
Digterparkens Børnehus

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 0-2 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	4
1.3 Pædagogiske principper	6
1.4 Læringsforståelse	6
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER	9
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	9
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	10
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	11
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	12
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	12
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	13
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	15
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	15
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	15
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	16
3.4 METODER TIL EVALUERING	16
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	16
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	18
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	18
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	19
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	21
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	22
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	23
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	24
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	27
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	27
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	28
6 AFSLUTNING	29

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

Du sidder nu med Digterparkens Børnehus' s pædagogiske læreplan.

Sammen med forældrebestyrelsen sætter vi i den pædagogiske læreplan mål for den kommende periode.

Den pædagogiske læreplan vil også beskrive hvordan vi opfylder målene samt hvordan vi undervejs vil sikre at vi er på rette kurs.

Her i huset er den pædagogiske læreplan den overordnede "paraply" for vores årsplanlægning som er fælles for både vores vuggestue og børnehave.

Den pædagogiske læreplan er det pædagogiske personales vigtigste arbejdsredskab og omhandler arbejdet med de seks læreplanstemaer, den pædagogiske praksis, børnemiljøet samt beskrivelse af de metoder vi vil anvende i arbejdet.

God læselyst.

Illustration 1

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:

- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:

- Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
- Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

Vi er et lille selvejende dagtilbud i Viborg kommune og er stolte af det. Vi følger Viborg Kommunes retningslinjer og politikker.

Grundlæggende arbejder vi også udfra værdier som:

Ansvarlighed - du bliver målt på det du gør

Tryghed - intet er for småt til at tage sig af

Engagement - at brænde for noget

Kreativitet - intet er for stort for mig

Vi taler løbende om at det er vigtigt at vi VIL vores arbejde, da vores egen tilgang er så vigtig i forhold til at være sammen med børnene. Vi er TIL for børnenes trivsel og udvikling/læring og det betyder:

Vi bruger den anerkendende tilgang, arbejder med børnefællesskab og arbejder for at de enkelte børn trives, udvikler sig, lærer og er begyndende aktivt deltagende. Vores hverdag er en vekslen mellem børneinitierede lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutiner. Vi er opmærksomme hvilket læringsmiljø vi tilbyder børn og ved at en god og varm atmosfære er den bedste forudsætning for alle børns læring. Vi er nærværende i alle hverdagens situationer, vi guider positivt, vi sætter ord på det vi gør og hjælper børn at sætte ord på. Vi er der hvor børnene er. Vi bruger et positivt og anerkendende sprog. Vi giver plads til børns egne initiativer.

Vi støtter børn i at "mestre" nye ting og hjælper dem i deres relationer til andre.

Vi møder nye forældre og børn med "åbent" sind og ved der findes mange forskellige måder at være familier på. Vi er åbne og nysgerrige. Vi benytter Topi til overgange.

Alle børn har en kontaktpædagog som følger dem i deres vuggestuetid og deltager i overgangen til børnehaven.

Vi afsætter god tid at modtage nye børn og forældre. Vi er bevidste om at "første møde" er vigtigt. Vi opfordrer nye forældre til at komme på mange besøg inden opstart.

Vi har eget modtagelsesskema og tager tid til dialog med forældre (forventninger, information mm).

Vi møder alle børn anerkendende, så barnet føler sig set f.eks at sige gomorn og sige barnets navn. Vi samarbejder med forældre når der skal siges farvel så vi "rammer" det rigtige tidspunkt i afleveringen. Vi er åbne og imødekomende overfor forældre og børn og arbejder på fælleskab omkring løsninger. Vi arbejder på at skabe en fleksibel hverdag med udgangspunkt i børnegruppen og det enkelte barn. Vi skaber trygge og rolige rammer, ved f.eks at fordele os om morgenen og i løbet af dagen. Vi tilrettelægger hverdagen så de tre læringsrum bliver benyttet.

Vi har tæt dialog med alle forældre hver dag og involverer forældre i barnets trivsel og læring. Vi er åbne overfor input til hvordan vi bedst udnytter de rammer vi har og den måde vi bedst kan tilrettelægge hverdagen.

Vi gør brug af Topi gennem hele vuggestuetiden (trivsel, overgang til børnehave). Vi samarbejder med børnehaven og laver fleksible overgange der passer til det enkelte barn i tæt samarbejde med forældre.

Har vi børn vi er bekymrede for, deler vi altid bekymringen med hinanden, forældre og benytter den tværfaglige model, evt. fokusgruppemøde til sparring eller med deltagelse af forældrene.

Vi laver handleplaner og følger op.

Vi er engagerede voksne med stor faglighed, i børnenes trivsel og læring. Vi VIL vores arbejde.

Vi gennemfører Marte Meo kurser og er gode til vidensdeling/sparring. Alle har kendskab til og kan bruge Topi værktøjer/smtte/video.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets principper

1. Princip: Fremme børnenes nysgerrighed, som en vigtig forudsætning for meningsfuld læring
2. Princip: Inddrage børnenes perspektiver i arbejdet med de pædagogiske læreplaner
3. Princip: Tage udgangspunkt i det enkelte barns ønsker og muligheder
4. Princip: Inddrage forældre og gøre brug af netværk
5. Princip: Vi arbejder på at implementere en hverdag hvor IT er en naturlig ting af det daglige arbejde

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskabere af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige – altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer.

Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, sin forståelse og sine færdigheder. Hvert barn er medskabere af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Legen er udgangspunktet for de læreprocesser, som barnet indgår i. Udvikling og læring går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer.

Sammenfattende kan læring opsummeres som barnets bestræbelser på:

- at begribe verden – refleksion
- at agere og kunne verden – handling
- at blive sig selv i verden – identitet (citater fra vejled. til pæd. læreplan Viborg Kommune)

Børnene har en aktiv rolle i egen udvikling og læring. Vi udviser respekt for, at børnenes dominerende virksomhed er legen, men vedkender også vigtigheden af vores egen rolle og funktion i børnenes læringsmiljø. Vi lader børnene være så aktive og deltagende som de bedst kan. Vi guider positivt til at mestre f.eks. selv at spise, påklædning mm. Vi møder barnet hvor der er og sætter ord på følelser og handlinger.

Vi danner rammerne til et varmt, trygt og lærerigt læringsmiljø. Det er vigtigt at vi selv viser engagement – så bliver vi spændene at være sammen med.

Vi anerkender børnene som unikke personer med hver deres særlige ressourcer.

Det er personalets opgave at skabe trygge rammer i institutionen, hvor det enkelte barn trives og at skabe et læringsmiljø, hvor barnet har mulighed for at udvikle alle sine potentialer både gennem legen med de andre børn og gennem leg og aktiviteter med de voksne.

Børn lærer hele tiden, det foregår i leg, planlagte eller ikke planlagte situationer og i relationer. Børn får på den måde meget forskellig læring, for der sker én slags læring, når en lille gruppe har fundet en krog på legepladsen, hvor de ikke kan se de voksne og der sker en anden slags læring, når vi har temadag om sanserne eller er på tur.

Illustration 2

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabtlæring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:

- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:

- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål:

Vi er skarpe på kerneopgaven og tænker altid læreplanstemaer/inklusion/fællesskab ind.

Vi arbejder efter årshjul med forskellige temaer.

Vi samarbejder med forældre og benytter de tværfaglige muligheder.

Vi har fokus på at udnytte hverdagens rutiner til læring.

Vi har fokus på at læring sker både gennem spontane oplevelser, leg og ved at den voksne skaber eller understøtter situationer, der giver børnene mulighed for at fordybe sig og erhverve erfaring. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring. Ved læringsmiljø forstås bredt vores kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bruges til at fremme børnenes læring. Planlægning af læringsmiljøet indeholder overvejelser over synet på børn, vores daglige rutiner, regler, normer, planlægning og organisering af hverdagen for børnene og vurderinger af, hvilke muligheder vores fysiske rammer giver børnene. Eksempelvis hvilke muligheder børnene har for leg, fordybelse, for at eksperimentere og for kropslig udfoldelse. Børn lærer på forskellige måder. Der er forskel på hvilke aktiviteter, oplevelser mv. der særligt inspirerer, motiverer og giver mening for det enkelte barn og for børnegruppen som helhed. Vi er opmærksomme på hvilke muligheder vi giver børn og hvilken rolle vi selv har. Vi arbejder med relationer børnene imellem og er med til at skabe rammer for venskaber.

-Hvilke muligheder for læring skal der til?

-Hvilke læringsstile er i spil?

-Hvad skal vi give børnene mulighed for?

-Hvordan skal vores læringsmiljøer indrettes?

-Hvad er de voksnes rolle?

-Gør vi det, vi tror vi gør?

-Skal der ske ændringer?

Vi reflekterer over/samtaler løbende om vores praksis. Via Fceers får vi øje på nye tiltag. Vi er åbne overfor forældres og kollegaers input. Vi benytter Marte Meo metoden.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:

1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistvivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov:

Vi skaber rammer og mulighed for at støtte op om børn med særlige behov i et anerkendende og inkluderende miljø så tidligt som muligt. Her er overleveringsamtaler værdifulde - så vi kan følge op på den viden og evt. eksisterende handleplaner. Vi arbejder på, at børn med særlige behov inkluderes i vores hus. Udover de tre årlige trivselsmålinger spotter vi også børn ved at vidensdele og dele observationer fra hverdagen. Vi har en kultur hvor der drøftes på tværs i personalegruppen og vi kan spørge inde til "hinandens" børn. Vi benytter også video for at få flere perspektiver på, der kan give det bedste grundlag for mål- tiltag og tegn.

Vi samarbejder tæt med forældre i en respektfuld relation. Vi inddrager forældre tidligt og arbejder efter at både forældre og personale bidrager til at understøtte barnets udvikling/læring og trivsel.

Vi har de nødvendige kompetencer i forhold til at afdække om børn har særlige behov - brug af analysemodel, Smtte, LP model, sprogvurdering mm.

Vi handler i forhold til Viborg Kommunes tværfaglige model ved bekymring i forhold til et barn og brug af TOPI. Vi gør brug af råd og vejledning/sparring af tværfaglige samarbejdspartnere - også til forældre. Det pædagogiske personale uddanner sig løbende i forhold til relevante problemstillinger.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

Arbejde med forældrenetværk. Feks. fællesspisning, så forældre lærer hinanden og børnene i gruppen at kende. Vi giver forældretips via Fri for Mobberi. f.eks at omtale alle børn positivt, at være lydhøre og nærværende overfor andre børn og forældre

Fælles pædagogisk linie, som skaber rum for at alle børn kan deltage. F.eks hele personalet kender handleplan og er deltagende i tiltag

Skabe tydelige rammer og strukturer - justeres løbende. Feks. skabe ro om barnet, etablering af legegrupper, skabe pauser for børn, brug af piktogrammer

Guidning og tydelig kommunikation med børn. F.eks brug af Marte Meo med turtagning mm.

Brug af Topi. feks. vi gør brug af den viden vi får ved overleveringssamtalen og sørger for at vores viden afleveres når barnet forlader vuggestuen. F.eks brug af LP, Smtte og video.

Tæt rammesat samarbejde med forældre- brug af tovholder

Tværfagligt samarbejde. F.eks. faglig sparring- samarbejde med PPR - råd og vejledning

I det daglige arbejde være opmærksomme på barnets relationer, deltagelse og støtte/guide barnets behov og udtryk. Vi arbejder med Fri for Mobberi - alle må være med.

Tilbyde opmærksomhed, nærhed, glæde og engagement. Skabe muligheder for deltagelse, trivsel og læring. Vi skal være opmærksomme på mønstre og egen rolle. Vi har løbende faglige refleksioner og drøftelser over egen praksis.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte overordnede sprogindsats:

I dagtilbud kan sprogvurderingen foretages fra barnet er 2 år og 10 mdr. Ved særlige behov kan dagplejeren udarbejde et TRAS-skema.

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats:

Vi gør som det på kommunalt niveau er beskrevet vi skal hvad angår sprogvurderinger.

Vi har to sprogpædagoger, men alle pædagoger kan lave sprogvurderinger. Vi deltager i sprogkurser og er gode til at vidensdele/give sparring. Vi har aftalte sprogfokusmøder med tale-hørekonsulent.

Vi er opmærksom på egen kommunikation, i vores kontakt med børn gentager vi ord, sætter ord på, spørger med åbne spørgsmål, benævner, samtaler når vi spiser mm.

Vi har materialer til sprogarbejde - sprogværksted - vi kan arbejde i mindre grupper.

Vi benytter aktiviteter og samlinger til at gennemføre småsprogaktiviteter. Vi benytter dialogisk læsning og Ipad til læsning. Vi benytter Hit med lyden. Vi har sproghjørne med sprogkasser.

Vi har bøger i børnehøjde - vi har bibliotek - vi læser og kikker i bøger dagligt. Vi laver vores egne enkle sange om det som optager børnene.

Børn har adgang til skrive- og maleredskaber.

I perioder benytter vi materialer fra Legeteket.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange:

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng:

Vi arbejder efter at skabe de bedste forudsætninger for gode overgange og tager ansvar for at benytte de redskaber vi har til rådighed via Topi.

Hvert barn har en kontaktpædagog som er ansvarlig for overgangen/modtagelsen og som skal formidle sin viden om barnet videre til kollegaer.

Vi deltager i overleveringssamtaler i tidligere dagpleje/vuggestue.

Vi afholder overleveringssamtaler med forældre der kommer direkte fra barsel.

Vi har eget modtagelsesskema hvor der gives information om huset. Alt noteres ned og formidles videre til kollegaer.

Vi tilbyder og forventer at forældre i god tid inden opstart kommer på besøg og er med i vores hverdag sammen med barnet.

Vi tager efter aftale med forældre kontakt med tidligere dagpleje/vuggestue/sundhedspleje hvis vi har brug for yderligere viden. Vi tilbyder forældre en samtale efter opstarten ved behov.

Vi har fast procedure ved overgange jvf TOPI. f.eks benyttes 2½ års samtalen til også at tale om og forberede børnehavestart.

Vuggestuebørn kommer i en "overgangsgruppe" når børnehavestarten er forude, for at sikre en blød overgang. Det aftales med forældre, når vi vurderer barnet er parat. Der kan følge personale med fra vuggestuen.

Vi holder overleveringssamtale med en pædagog fra børnehaven ved endelig start i børnehave. Den første dag markeres med at barnet er med til at flytte sine ting i garderoben. Der er sat velkomsthilsen op på barnet nye garderobeplads.

Personale i huset kender alle børn og forældre. Alle informeres om nye børn og om ændringer i barnets liv/familiesituation mm. enten på møder eller i infobog. Alle er bekendt med evt. handleplaner for børn og ved hvad der arbejdes med i grupperne.

Personalet i hele huset kender alle børn og samarbejder (aktiviteter, middagssøvn mm).

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter for arbejdet med overgange og sammenhæng:

Vi har overleveringssamtale med dagpleje/tidligere vuggestue og forældre. Vi opfordrer forældre til at komme på besøg i vuggestuen, så snart de er tildelt en plads, så barn og forældre bliver trygge vuggestue inden endelig start. Vi opfordrer dagpleje til at komme på besøg.

Vi har tæt samarbejde med gruppen af de yngste børn i børnehaven.

Vi har tæt dialog med forældre som forberedelse til overgang til børnehave, f.eks. med at sove inde i stedet for barnevogn, renlighed og andre læringsmål. Vi laver sprogvurdering.

Vi har overleveringssamtale med børnehaven og forældre.

Da vi er et lille funktionsopdelt hus kender personalet alle børn og f.eks er børnehave- og vuggestuebørn sammen omkring morgenmad, sidst på dagen, på legepladsen. De ældste børn kan spise eftermiddagsmad sammen med børnehavebørn. Vi bruger Barnets Bog som er med til at fortælle barnets historie. Vuggestuebørn og børnehavebørn kan sove middagssøvn sammen. De voksne i børnehaven kommer i vuggestuen.

Illustration 3

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Vi har én vuggestuegruppe på 16 børn. Aldersfordelingen er pt. 1 barn under 1 år, Mange at børnene i vuggestuen har søskende i børnehaven. Typisk kommer vores børn fra nærområdet, fra ressourcestærke familier, med 2 udearbejdende forældre, der bor i eget hus. Mange forældre kender hinanden fra skole og sport.

I vuggestuen er ansat .

1 kvindelig pædagog, uddannet 1993 , ansat siden 2000

1 kvindelig pædagog, uddannet 2008, ansat siden 2011

1 kvindelig pædagogisk assistent, uddannet 2009, ansat siden 2003

1 kvindelig pædagogisk assistent, uddannet 2007, ansat siden 2011

1 kvindelig "blæksprutte", ansat siden 2014

Der er prioriteret Marte Meo kurser i 2016

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er følgende prioritering af de enkelte læreplanstemaer angivet:

	Fordeling i %
Alsidig personlig udvikling	16,7
Sociale kompetencer	16,7
Sproglig udvikling	16,7
Krop og bevægelse	16,7
Naturen og naturfænomener	16,7
Kulturelle udtryksformer og værdier	16,7

Kommentar

Alle temaer er vigtige og hænger sammen:

Alsidig personlig udvikling - nøglen til tryghed og kontinuitet

Social kompetence- nøglen til fællesskab

Sproglig udvikling- nøglen til kommunikation

Krop og bevægelse - nøglen til at erobre verden

Naturen og naturfænomener - nøglen til at forstå og passe på vores natur

Kulturelle udtryksformer og værdier - nøglen til forståelse af og tilgang til verden

Når vi arbejder med forskellige temaer som f.eks Grønne Spirer/høst eller Hvile og Ro eller kikker på en typisk dag i vores vuggestue - kan vi slet ikke forstille os at vi ikke kommer ind på alle temaer.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Læringshistorier
- Praxisfortællinger
- Foto
- Video
- Barnets bog
- Iagttagelser/observationer

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- FCCERS
- SMTTE
- Læringshistorier

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

Leder rammesætter møder hvor der er plads til at reflektere over vores praksis, de læringsmiljøer vi tilbyder, vores rutiner og måder at være sammen med børnene på. Vi laver Smtte og praksisfortællinger, som vi analyserer.

Vi har en kultur i huset hvor det er tilladt og forventeligt at der stilles spørgsmål til praksis. Vi justerer vores praksis når det giver god mening. F.eks hvordan vi fordeler os om morgenen, mødeplan mm

Vi gør brug af dialogkort fra EVA til refleksion, f.eks brug af vægge, spisning mm.

Vi laver Fccers og kan se hvor vi scorer lavt og bruger det som udgangspunkt for nye indsatser, f.eks brug af bøger.

Bestyrelsen er inddraget i evaluering og bidrager aktivt.

Vi er åbne overfor input og handler derpå.

Illustration 4

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Børns personlige udvikling trives bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Voksne, der engagerer sig i og ser børn, er vigtige samarbejdspartnere for de ønsker børn har. Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer, skal de også lære at se og forstå de konflikter, der kan opstå med andre - både børn og voksne.

De skal både kunne mærke deres egne grænser - kunne sige til og fra - og på samme tid indgå som en social del af det større fællesskab, der gør verden sjov og udfordrende at være i. Børn har behov for at takle de mange forskellige følelser, lige fra engagement, venskab og kærlighed til uvenskab og ligegyldighed. Voksne er vigtige medspillere, når de følelsesmæssige erfaringer omsættes til adfærd. Muligheden for at forfølge små idéer, skabe egne projekter og opleve at de børn og voksne, de er sammen med i vuggestuen, anerkender dem for deres indsats og styrker deres selvværd.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vuggestuens læringsmål:

1. At personalet skaber mulighed og rammer for, at børnene tør udfolde sig, og have gode relationer med andre børn og voksne.
2. At vuggestuens miljø understøtter børnene i at føle sig trygge, accepterede og værdsatte, trods evt. forskelligheder.
3. At vuggestuen skaber mulighed og rammer for, at børnene har et godt selvværd.

Vuggestuens refleksioner vedr. børnemiljø:

Som barn at jeg oplever: At jeg føler mig som en del af fællesskabet i vuggestuen og føler mig støttet og hjulpet. At de voksne er gode rollemodeller og har øje for hvad der lige skal til "så jeg også kan deltage og være med". At mine initiativer bliver set og støttet.

At jeg kan være i forskellige rum som giver mig forskellige muligheder.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At barnet kommunikerer med andre børn og os
2. Tegn: At vi ser barnet viser engagemnet og interesse i aktiviteter
3. Tegn: At vi kan se at barnet udviser glæde og er trygge ved os og vuggestuen
4. Tegn: At forældre føler sig "mødt" og udviser glæde ved vuggestuen /vi tror det smitter af på børnene
5. Tegn: At vi kan se at barnet øver sig på nye færdigheder og udvikler sig positivt
6. Tegn: At vi kan at barnet har glæde ved at se i Barnets Bog
7. Tegn: At vi kan se at barnet nyder opmærksomheden

8. Tegn: At vi kan se at individuelle hensyn virker. F.eks barnet sover inde i sin barnevogn

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi ser positivt på det enkelte barn og er anerkendende i vores tilgang
2. Tiltag: Vi bruger børnenes ideer som afsæt til konkrete aktiviteter, både længerevarende og spontane
3. Tiltag: Vi er autentiske i vores kommunikation, der er sammenhæng mellem det vi siger, og det vi gør
4. Tiltag: Vi kender til barnets familiesituation og møder alle forældre med respekt og interesse
5. Tiltag: Vi motiverer og støtter barnet til at søge nye og spændende udfordringer
6. Tiltag: Vi bruger Barnets Bog til at fortælle/samtale om barnets historie
7. Tiltag: Vi skaber situationer, hvor det enkelte barn er i centrum
8. Tiltag: Vi respekterer børnenes individuelle forskellighed. De mødes som de er, med de potentialer de har

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Sociale kompetencer udvikles i fællesskab med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer. De vigtige elementer i sociale kompetencer er empati, evne til tilknytning og sociale færdigheder. Det er vigtigt, at børn støttes i at danne venskaber, samt være en del af en gruppe. Det er i fællesskabet med andre, børnene oplever styrken og betydningen af at give og være anerkendt. Børn skal i omsorg og respekt med hinanden have mulighed for at udvikle konstruktive og nære relationer til andre mennesker. Der skal være plads til at give udtryk for egne følelser og behov samtidig med, at børnene også forstår, at andre har de samme/andre behov. Børn skal lære at sætte grænser for sig selv og sige til og fra.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vuggestuens læringsmål:

1. At vi prioriterer at skabe en god, varm stemning i vuggestuen
2. At vi dagligt planlægger voksenstyrede aktiviteter og støtter børns egen leg
3. At vi skaber rammer, der er med til at understøtte børns trivsel og udvikling

Vuggestuens overvejelser vedr. børnemiljø:

Som barn skal jeg opleve: At jeg har en genkendelig hverdag med faste voksne, der er med til at give mig tryghed. At mit behov bliver set, så jeg kan sove når jeg er træt og spise når jeg er sul-ten. At jeg ikke bliver skældt ud, og guidet positivt med venlige ansigter. Vi snakker pænt til hin-anden og de voksne er gode til at vise hvordan. Det vi har på væggene hænger sammen med det vi arbejder med lige nu. Jeg kan genkende det, vi kan snakke om det. Godt med fleksibel indretning i vores rum. Godt at jeg er med i fællesskabet, og at de voksne hjælper mig med at se de andre børn.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene virker trygge og glade for at komme i vuggestue
2. Tegn: At vi kan se børn opsøger og tager initiativ til kontakt til børn og voksne
3. Tegn: At vi ser børnene udvise glæde ved, og ønske om at deltage i aktiviteter og samvær med andre
4. Tegn: At vi ser at børnene viser hensyn/omtanke for hinanden
5. Tegn: At vi ser at børnene "parallelleger", leger og øver sig i at give og modtage genstande
6. Tegn: At vi ser at børnene vise interesse i lege/fordybelse sammen med andre
7. Tegn: At vi ser børnene udvikler venskaber
8. Tegn: At forældre ved hvad barnet har lavet og leget med

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sociale kompetencer angivet:

1. Tiltag: Vi skaber trygge rammer så barnet oplever anerkendelse og tillidsfulde relationer
2. Tiltag: Vi sætter ord på børnenes følelser og støtter dem i at aflæse hinandens
3. Tiltag: Vi igangsætter aktiviteter, der giver fælles oplevelser
4. Tiltag: Vi er gode rollemodeller og guider børnene til være omsorgsfulde
5. Tiltag: Vi leger lege, hvor børnene skal vente på tur og dele legetøjet i mellem sig
6. Tiltag: Vi giver børnene plads, tid og rum til leg samt fordybelse både ude og inde
7. Tiltag: Vi giver børnene mulighed for, at lege på tværs af grupperne i huset.
8. Tiltag: Vi er opmærksomme på børnenes tegn på voksende venskaber og hjælper dem
9. Tiltag: Vi har en god daglig kontakt med forældrene om børnenes dagligdag eks. hvem har barnet leget med

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Sprog er forudsætningen for at udtrykke sig og kommunikere med andre. Der findes mange forskellige sprog, som alle spiller en rolle i børns udviklingsproces og som skal have opmærksomhed. F.eks. tale, skrift, tegn, krop og billedsprog, er blot nogle af de kommunikationsformer, vi alle benytter os af. Børn skal støttes i at udvikle deres ordforråd og i at forstå de begreber og regler, der gælder for det talte sprog. Deres naturlige interesse for det skrevne sprog skal bakkes op. For at kommunikere "rigtigt" er det vigtigt, at børn forstår sammenhænge mellem f.eks. kropssprog, mimik og tale. Et varieret og korrekt sprog/kommunikation og evnen til at bruge det, så det passer i forskellige situationer øger muligheden for at blive forstået.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vuggestuens læringsmål:

1. At give barnet de bedste muligheder for at udvikle sit sprog (verbalt og nonverbalt)
2. At barnet får mulighed for at opleve et inspirerende sprogmiljø
3. At barnet bliver styrket i at lære at aflæse og forstå egne og andres signaler

Vuggestuens refleksioner vedr. børnemiljø:

Som barn at jeg oplever: At vi synger sange(gerne vores egne) og hører forskellige lyde. Eks traktorer, flyvemaskiner, regn, ambulancer, mm. At der skabes trygge rammer så jeg tør prøve noget nyt. At jeg får lov at udtrykke mig kropsligt og blive forstået. At jeg bliver forstået og forstyrres tilpas. At jeg kan genkende de ting der er i vuggestuen med de aktiviteter/temaer der foregår og som der arbejdes med. F.eks. sommerfugle, sæbebobler mm.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At vi ser/hører at alle børn kommunikerer
2. Tegn: At vi oplever at børnene kan gøre sig forståelige, på det niveau de er.
3. Tegn: At vi ser at alle børn udvikler deres sprog
4. Tegn: At vi ser at børn der viser "omtanke" og kan forstå andres reaktioner
5. Tegn: At vi oplever at alle børn er aktive og deltagende i vores "sprogaktiviteter"
6. Tegn: At vi ser børn være interesserede i bøger og i at tegne- male

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi kommunikerer med alle børn og møder dem der hvor de er

2. Tiltag: Vi sætter ord på det de gør, fx vi skal til at vaske fingre. "
3. Tiltag: Vi læser og kigger i bøger, tæller, læser rim og remser, leger med sproget, synger og inddrager drama/teater
4. Tiltag: Vi taler tydeligt og anerkendende til hinanden og børnene
5. Tiltag: Vi stiller alderssvarende spørgsmål for at skabe dialog og ordforståelse
6. Tiltag: Vi tilstræber en god øjenkontakt, og arbejder på gulvet i øjenhøjde med børnene
7. Tiltag: Vi laver løbende billedbøger med ord af emner som børn og voksne er optagede af
8. Tiltag: Vi implementerer sprog materialet: Hit med lyden (Viborg Kommune), samt sprogscreener børnene
9. Tiltag: Vi arbejder med dialogisk læsning (kuffert + andre ting fra legeteket)

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Krop og bevægelse er redskaber til at erobre verden. Ved at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, styrke, udholdenhed, bevægelighed eller ro, styrkes også deres forudsætninger for at udvikle sig. I dagtilbuddet er der mangfoldige rammer og muligheder for at udfordre børnene til at bevæge sig.

Krop og bevægelse er ikke kun en fysiologisk, men også en sanselig, adgang til verden. Bevægelse og ro baner veje for at udforske, afprøve, nyde og forstå det fysiske såvel som det kulturelle miljø og naturen.

Kropslighed er en del af det at være til stede i verden sammen med andre. Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger udvikles børnenes færdigheder og vaner. De får erfaringer i, hvad det betyder at koble f.eks. det talte sprog og kropssproget, og de udvikler herigennem også respekt for, at andre kan have et "andet" udtryk, andre reaktioner og deres egen integritet

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vuggestuens læringsmål:

1. At vi giver børn muligheder for at blive støttet/udfordret i deres motoriske kompetencer (fin og grov motorik), og føler glæde ved brugen af kroppen både ude og inde
2. At vi via vuggestuens indretning og brug af udearealer støtter børns udholdenhed, bevægelighed samt at kunne slappe af
3. At vi giver muligheder for at børn udvikler forståelse for eget kropssprog og forstår at aflæse andres

Vuggestuens refleksioner vedr. børnemiljø:

Som barn at jeg oplever: At jeg kan få lov til at bruge min krop både inde og ude. At jeg må have bare tæer og mærke gulvet. At jeg selv får lov til at tage tøj på, og får hjælp hvis jeg har brug for det. At jeg selv kan kravle op på min stol. At jeg har steder hvor jeg kan være "vild" og også steder hvor jeg sidde/ligge lige så stille.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At vi ser at barnet på eget initiativ selv går i gang med de fysiske aktiviteter
2. Tegn: At vi selv er gode rollemodeller for kropslig udfoldelse og selv sætter gang i kropslige aktiviteter inde og ude
3. Tegn: At vi ser børn i aktiviteter, der styrker fin- og grovmotorik, ude som inde, samt den sansemotoriske del
4. Tegn: At vi ser børn mærke sig selv og handle derefter f. eks toiletbesøg med mere
5. Tegn: At vi oplever at alle børn udvikler sig motorisk

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Personalet opfordrer børnene til at kravle op og ned af stole/skamler, samt op og ned af pusleborde
2. Tiltag: Personalet opfordrer børnene til selv at spise og drikke, tørre hænder og ansigt, vaske hænder, af og påklædning
3. Tiltag: Personalet giver børnene mulighed for at gå på ture, holde i hånd, kravle op i barnevognen, lege på legepladsen og i parken/nærmiljø
4. Tiltag: Personalet giver børnene mulighed for at løbe, hoppe, danse, spille bold, lege i sandkassen, gynges, cykle, gå på ujævnt underlag, rulle ned af højen, kælke mm.
5. Tiltag: Vi bruger massage som en naturlig del af hverdagen (voksen/barn), (barn/barn)
6. Tiltag: Personalet samarbejder lejlighedsvis med fysioterapeut til sparring/vejledning
7. Tiltag: Personalet er nærværende voksne, der kan sætte ord på situationer, hvor børn har brug for hjælp

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med naturen og naturfænomener angivet:

Udgangspunktet for at forstå verden er også forståelsen af den natur, mennesker lever i og har ansvaret for. Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. En naturfaglig dannelse skabes af oplevelser med, interesse for og viden om naturen i et miljø, hvor der er plads til at undres, stille spørgsmål og finde svar.

Når børn har mulighed for at opleve naturen på alle årstider, i forskelligt vejr og landskaber, styrkes deres sanseapparat og deres motoriske udfoldelse. Naturen er en enestående legeplads for sind og krop. Når børn leger i naturen, får fantasien og samværet med andre spillerum, og børnene udfordres på mange planer kropsligt og mentalt.

I skov, på mark og ved strand har børnene mulighed for at hente førstehåndsindtryk om dyr, planter og materialer. Gennem vidende og medlevende voksne kan børnene få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente masser af viden om naturfænomener og tekniske sammenhænge

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vuggestuens læringsmål:

1. At give børnene mulighed for at opleve forskellige årstider (regn, sne, vind, sol), og at børnene får kendskab og basal viden om dyr og planter
2. At personalet giver børnene forståelse for at respektere naturen, og tage vare på den
3. At give børnene mulighed for forskellige erfaringer med natur og naturfænomener

Vuggestuens refleksioner vedr. børnemiljø:

Som barn at jeg oplever: At jeg får forskellige oplevelser i naturen, komme ud i regnvejr og blæst, smage æbler fra egne æbletræer, finde småkravl og se et levende pindsvin mm. At jeg har gode rollemodeller i de voksne. At jeg arbejder med naturmaterialer og kan opleve naturting i vuggestuen f.eks. bark, grankogler, udstoppede dyr.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene viser glæde ved de små oplevelser i naturen, hvor de udfordres og bruger deres sanser
2. Tegn: At børnene fortæller og viser os deres naturoplevelser, eks når de har fundet gåsebiller, regnorme mm
3. Tegn: At børnene selv går på opdagelse i naturen, eks i vores skov, er med til bål på legepladsen, løber op og ned af bakker, samler kogler, leger med vand, sand, blade, sten, pinde mm
4. Tegn: At børnene viser omsorg og respekt for dyr og naturen

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi graver i sandkassen og skovbunden.
2. Tiltag: Vi kigger og rører på træer – vender bark/træstammer for at finde små dyr
3. Tiltag: Vi leger ude på vores legeplads hver dag og i alt slags vejr
4. Tiltag: Vi sår grøntsager og blomster, ser det spire og vokse i vores højbede, høster, laver juice, mad og smager.
5. Tiltag: Vi læser og kigger i bøger om dyr og naturen
6. Tiltag: Vi giver børnene oplevelser i naturen eks vindmøller, bål, sæbebobler mm
7. Tiltag: Vi lærer børnene, at vi passer på naturen, ved ikke at smide affald/vi rydder op

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, vi definerer vores eget kulturelle ståsted og genkender vores egne kulturelle rødder. Jo mere varieret børn får lov at udfolde sig og jo flere kulturelle møder, de oplever, jo mere bredspektret bliver også deres opfattelse af såvel verden, andre mennesker, som deres egne muligheder og potentialer. Mødet med andre menneskers udtryk og ikke mindst med voksne, der kan formidle kunst og kultur, kan være med til at sætte gang i en udvikling af deres kulturelle udtryksformer. Gennem oplevelser af kunst og kultur får børn inspiration til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder. Forudsætningen for denne skabelsesproces er naturligvis, at børnene har mulighed for rum og tid til at udfolde sig på egne betingelser – både når det handler om pladskrævende eller støjende og om mere rolige aktiviteter, der kræver fordybelse.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

1. At give børnene muligheder for at få indsigt i hinandens forskelligheder
2. At berige børnene med forskellige tværkulturelle oplevelser og aktiviteter
3. At give børnene kendskab til de forskellige traditioner og højtider

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At barnet bruger oplevelser som inspiration til leg og viden
2. Tegn: At vi laver udstillinger, og kan se barnet gerne viser sit eget produkt frem
3. Tegn: At vi hører børnene synge sange, som de er optagede af
4. Tegn: At børnene spørger, om de må lege med de forskellige materialer og legetøj
5. Tegn: At børnene og de voksne taler om oplevelserne (larver, sommerfugle mm.).
6. Tegn: At børnene viser interesse for egen indsats og genkender eget produkt

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Vi har vores egne traditioner, bl.a. fødselsdage og bedsteforældredag sammen med Nymånegruppen
2. Tiltag: Vi holder fastelavn, hvor vi slår katten af tønden
3. Tiltag: Vi bruger december måned til at: klippe/klistre, pynte op til jul, bage og derudover tager vi til julegudstjeneste i Viborg Domkirke, med de ældste børn i vuggestuen
4. Tiltag: Vi sørger for, der er forskellige materialer til børns rådighed
5. Tiltag: Vi laver kreative forløb både inde og ude(genbrugsbilleder, fugle af hænder/fødder mm.)
6. Tiltag: Vi laver vores rum om, så de inspirerer til nye aktiviteter, dans, udklædning, musik, bevægelse og gynge
7. Tiltag: Vi er opmærksomme på, de materialer vi har eks bøger, mørke dukker, musik og flag
8. Tiltag: Vi giver børnene æstetiske oplevelser
9. Tiltag: Vi benytter os af gæste lærere
10. Tiltag: Vi inddrager forældre der kan bidrage med input fra andre kulturer

Illustration 5

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Vi arbejder på at møde børnene anerkendende, men samtidig er det vigtigt, at alle vi voksne – både personale og forældre er imødekommende og viser interesse overfor hinanden og overfor børnene. Børnene tilbringer meget af deres vågne tid i vuggestuen, dette sætter sig spor i børnene og har betydning for deres livskvalitet, læring, udvikling samt trivsel nu og fremover (kilde: Spor at institutionsliv af Kim Rasmussen og Søren Schmidt).

Det er vores opgave altid at inddrage børneperspektivet efter børnenes alder og modenhed og vurdere det fysiske, psykiske og æstetiske miljø så det er et godt miljø for børnene.

Da vi kortlagde børnemiljøet sidst gav det følgende arbejds punkter:

-De sociale kompetencer – fokus på at være en god ven. Vi arbejder med materiale fra Red Barnet.

Vores mål er at alle børn har venner og er en del af børnefællesskabet.

Vi arbejder med Topi (Tidlig OPsporing og Indsats) hvor vi "ser" alle børn.

-Børns medbestemmelse

At børn oplever at de er med til at bestemme noget af det vi laver børnehaven.

Huske at se "tingene" ud fra børns øjne. Eks. Tænker vi over hvordan vi holder samling med børnene. Skal alle børn være med? Hvad kan fange børnene? Varighed? Formål?

-Støj

Vi har deltaget i støjkursus udbudt af Viborg Kommune og lavet tiltag der mindsker støj så børn oplever mindre støj i huset.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Vi vil som personale sætte os i børnenes perspektiv og arbejde for at jeg som barn skal opleve at: At jeg har en genkendelig hverdag med faste voksne der er med til at give mig tryghed. At mit behov bliver set, så jeg kan sove når jeg er træt og spise når jeg er sulten. At jeg ikke bliver skældt ud, guidet positivt med venlige ansigter. Vi snakker pænt til hinanden og de voksne er bare gode til at vise hvordan.

Godt med fleksibel indretning og at bordet i soverum også kan slås op så jeg også kan løbe der-inde.

At vi synger sange sammen(gerne vores egne) og hører forskellige lyde sammen.

At der skabes trygge rammer så jeg tør prøve noget nyt.

At jeg får lov at udtrykke mig kropsligt og blive forstået.

At jeg oplever de forskellige årstider med de andre i vuggestuen og smager æbler fra egne æbletræer og finder småkravl.

At jeg føler mig som en del af fællesskabet i vuggestuen og føler mig støttet og hjulpet. At de voksne er gode rollemodeller og har øje for hvad der lige skal til "så jeg også kan deltage og være med". At mine initiativer bliver set og støttet.

At jeg kan være i forskellige rum som giver mig forskellige muligheder sammen med de andre børn.

At jeg kan få lov at bruge min krop både inde og ude. At jeg må have bare tæer og mærke gulvet. At

jeg kan lave puslespil og perler sammen med andre. At jeg selv får lov at tage tøj på at jeg får hjælp når jeg har brug for det. At jeg får lov at spise selv at kravle op i min stol og spise selv af min mad med den hjælp jeg har brug for. At vi faste pladser når vi spiser og vi snakker sammen.

At jeg har steder hvor jeg kan være "vild" og også steder hvor jeg sidde lige så stille. At de voksne hjælper mig med til at komme til lege med andre børn og hvad vi gør hvis vi vil lege med den samme bold og bliver kede af det.

At jeg kan lege med børn der ikke ligner mig og lære at forstå dem og de mig. At jeg kan smage mad, se flag, og høre musik fra andre lande. At der nogle gange kommer voksne der trommer og maler sammen med mig. At vi har dukker i forskellige nuancer.

At jeg kan være med i vuggestuens traditioner sammen med de andre.

6 AFSLUTNING

Næste skridt er nu at få den pædagogiske læreplan gjort "levende" i vores praksis.

Yderligere oplysninger:

Se vores hjemmeside: www.viborg.dk/bh/digterparken

Adresse:

Digterparkens Børnehus

N F S Grundtvigsvej 51

8800 Viborg

Kontaktperson:

Bente Elgaard, email: bee@viborg.dk

Næste redigering

Oktober 2018

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**